

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎN C H E I E R E

cu privire la inadmisibilitatea recursurilor declarate de Țurcan Panteleimon și de către avocata Cepoi Ina în interesele lui Țurcan Panteleimon,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Țurcan Panteleimon împotriva Statului Republica Moldova, reprezentat de Ministerul Finanțelor cu privire la repararea prejudiciului cauzat,

împotriva deciziei din 21 septembrie 2023 a Curții de Apel Bălți,

*(Dosarul nr. 2ra-1544/23
NR. PIGD 2-22134628-01-2ra-20102023)*

Recururile declarate după 01 septembrie 2023. Invocarea declarativă a art. 432 alin. (1) lit. a) și e) din Codul de procedură civilă nu constituie temei pentru admisibilitatea recursului

Judecătoria Soroca, sediul Central: jud. D. Brașoveanu
Curtea de Apel Bălți: jud. A. Garbuz, Iu. Grosu, A. Ciobanu

20 noiembrie 2024

Textul corespunde cu originalul

Examinând în lipsa părților chestiunea cu privire la admisibilitatea recursurilor declarate de Țurcan Panteleimon și de către avocata Cepoi Ina în interesele lui Țurcan Panteleimon,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Malanciuc,

Oxana Parfeni, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 14 septembrie 2022, Țurcan Panteleimon a depus cerere de chemare în judecată împotriva Statului Republica Moldova, reprezentat de Ministerul Finanțelor cu privire la repararea prejudiciului cauzat (f. d. 1-6).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, Țurcan Panteleimon a indicat că la 07 mai 2013, agentul constator al IP Soroca, Marchitan Victor, a întocmit în privința sa un proces-verbal în baza art. 69 din Codul contravențional.

3. Reclamantul a specificat că, nu a fost prezent la întocmirea procesului-verbal și nu a fost înștiințat despre întocmirea acestuia.

4. A menționat că, la 25 octombrie 2013, după 6 luni, procesul-verbal a fost trimis prin poștă executorului judecătoresc Bedros Pavel, fiind recepționat la data de 12 noiembrie 2013.

5. Prin încheierea din 10 noiembrie 2016 a Judecătoriei Șoldănești, a fost admis demersul executorului judecătoresc Bedros Pavel și anunțat în căutare la domiciliul din satul Climăutii de Jos, r-1 Șoldănești.

6. A specificat că și la moment este în căutare în calitate de debitor, iar prin încheierea din 02 februarie 2020 privind aplicarea măsurilor de asigurare a executării, executorul judecătoresc Bedros Pavel, în calitate sa de exponent al puterii de stat ce acționează din numele statului, în temeiul art. 22 alin. 1) lit. g) - t), art. 63, art. 65, art. 66, art. 88 alin. (4), art. 110 din Codul de executare, a dispus aplicarea interdicției și indisponibilizarea sumei de 1 608 lei cu titlu de amendă, aflate la conturile deținute de către debitorul Țurcan Panteleimon.

7. A relevat că peste 9 ani, din momentul întocmirii unui proces-verbal ilegal, cu termenele de prescripție omise, acesta a fost executat, astfel în rezultatul acțiunilor ilegale ale agentului constator și executorului judecătoresc i-a fost încălcat dreptul de acces liber la justiție, dreptul la

apărare, a fost umilit, constrâns, înjosit, au fost răspândite calomniile, care i-au înjosit demnitatea, fiindu-i cauzate suferințe morale și psihice.

8. Reclamantul Țurcan Panteleimon a solicitat încasarea de la Statul Republica Moldova a sumei de 200 000 de lei cu titlu de prejudiciu.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

9. Prin hotărârea din 13 februarie 2023 a Judecătorei Soroca, sediul Central, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Țurcan Panteleimon (f. d. 44, 52-55).

10. În susținerea soluției adoptate, prima instanță a reținut că reclamantul și-a manifestat dezacordul referitor la procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit în privința sa, amenziile aplicate în baza deciziei contravenționale, acțiunilor executorului judecătoresc, care a încasat forțat amenda, motiv pentru care a solicitat repararea prejudiciului în mărime de 200 000 de lei din contul statului.

11. De asemenea, prima instanță a reiterat că, persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, are dreptul să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente, doar în cazul în care prin hotărâre judecătorească s-a constatat caracterul ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

12. La fel, instanța a statuat că în speță, pentru apărarea drepturilor sale, reclamantul era în drept să depună, în temeiul art. 448 din Codul contravențional, la organul emitent, o contestație cu privire la anularea procesului-verbal și deciziei contravenționale din 07 mai 2013 și doar în cazul emiterii de către instanța de judecată a unei hotărâri definitive privind anularea actului, Țurcan Panteleimon urma să înainteze în ordine civilă acțiune împotriva organelor de drept cu privire la constatarea caracterului ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente.

13. În speță, instanța a specificat că, deși reclamantul a aflat despre decizia contravențională de sancționare la data de 12 februarie 2020, nu a contestat în instanța de judecată decizia agentului constatator Marchitan Victor și pe caz nu au fost adoptate careva hotărâri privind constatarea caracterului ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente.

14. Instanța de judecată a concluzionat că pretențiile înaintate de Țurcan Panteleimon referitor la ilegalitatea întocmirii în privința sa a procesului-verbal cu privire la contravenție și emiteria în baza acestuia a unei decizii de

sanționare, nu se examinează în procedura civilă, dar urmează a fi soluționate prin prisma prevederilor art. 448 din Codul contravențional.

15. La fel, instanța a reliefat că reclamantul își exprimă dezacordul și cu actele emise de către executorul judecătoresc referitor la executarea deciziei de sancționare contravențională, însă acțiunile acestuia nu au fost contestate.

16. Instanța a conchis că, solicitarea privind încasarea prejudiciului moral, urma să fie precedată de o hotărâre definitivă care să confirme caracterul ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor agentului constataator Marchitan Victor și executorului judecătoresc Bedros Pavel.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

17. La 05 mai 2023, prin intermediul oficiului poștal, Țurcan Panteleimon a declarat apel împotriva hotărârii din 13 februarie 2023 a Judecătorei Soroca, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă (f. d. 65-67).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

18. Prin decizia din 21 septembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a respins apelul declarat de Țurcan Panteleimon și s-a menținut hotărârea din 13 februarie 2023 a Judecătorei Soroca, sediul Central (f. d. 92-99).

19. În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut corectitudinea și legalitatea soluției date de prima instanță.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

20. La 19 octombrie 2023 și 28 octombrie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Țurcan Panteleimon a declarat recurs împotriva deciziei din 21 septembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă (f. d. 104-107).

21. La 28 octombrie 2023, prin intermediul oficiului poștal, avocata Cepoi Ina a depus în interesele lui Țurcan Panteleimon cerere de recurs împotriva deciziei din 21 septembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă (f. d. 114-117).

SOLICITAREA RECURENTULUI Țurcan Panteleimon

22. În motivarea recursului, Țurcan Panteleimon a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, invocând că aceasta a fost bazată pe concluzii părtinitoare.

SOLICITAREA avocatei Cepoi Ina

23. În motivarea recursului, avocata Cepoi Ina a invocat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și a interpretat în mod eronat legea, iar circumstanțele expuse în decizie sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

24. A menționat că modul și condițiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite comise în priocesele penale și contravenționale de către organele de urmărire penală, procuraturii și instanțele judecătorești, este reglementat prin Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998.

25. A reiterat că art. 10 din legea menționată, prevede că dreptul persoanei fizice la repararea prejudiciului moral în mărimea și modul stabilit de prezenta lege apare în cazurile specificate la articolul 6.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

26. Art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

27. Din materialele dosarului rezultă că decizia Curții de Apel Bălți a fost emisă la data de 21 septembrie 2023.

28. Astfel, se constată că recurentul Țurcan Panteleimon și avocata Cepoi Ina s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursurile la 16 octombrie și 28 octombrie 2023, în termenul legal.

29. La 26 decembrie 2023, în adresa Ministerului Finanțelor a fost expediată copia recursului declarat de Țurcan Panteleimon și de către avocata Cepoi Ina în interesele lui Țurcan Panteleimon, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 120).

30. La 17 ianuarie 2024, prin intermediul oficiului poștal, Ministerul Finanțelor a depus referință la recursul declarat de Țurcan Panteleimon, prin care a solicitat să fie respins cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii instanței de fond (f. d. 121-124).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

31. Art. 433 alin. (1) lit. (a) din Codul de procedură civilă:

(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1);

32. Art. 432 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

33. Art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

34. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

35. Verificând motivele de casare, invocate în cereride de recurs declarate de Țurcan Panteleimon și de către avocata Cepoi Ina în interesele lui Țurcan

Panteleimon, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă existența temeiurilor de declarare a recursurilor ca fiind admisibile, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

36. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

37. Potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

38. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

39. Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate în cererile de recurs nu pot constitui temei de admisibilitate a recursurilor, și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

40. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursurile declarate de Țurcan Panteleimon și de către avocata Cepoi Ina în interesele lui Țurcan Panteleimon, ca fiind inadmisibile.

41. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art.433 alin. (1) lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibile recursurile depuse de Țurcan Panteleimon și de către avocata Cepoi Ina în interesele lui Țurcan Panteleimon, împotriva deciziei din 21 septembrie 2023 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni